

Wie, die, in nood en duizend vreezen,
 Tot hem om raad en hulpe kwam,
 Wat dolend schaap, wat hongrend lam,
 Heeft hij koelzinnig afgewezen?
 Hij had iets van dat Herdershart,
 Dat in de borst zijns Meesters klopte,
 Dat balsem der genezing dropte
 In de open wond van elke smart!"

Doeh keeren wij terug tot de levenden, en dus strijdenden, op den grooten akker des Woords. De uitslag kan in weinig woorden uitgedrukt worden. Naarmate het jaar 1886, en ook het proces zijn einde naderde, verflauwde de toejuiching en verzwakte de ondersteuning, die de Geschorsten vonden; terwijl ik vertrouw, dat die Predikanten en Ouderlingen, die uit vrees voor de vromen of uit gemakzucht hun ontslag uit de Kerkelijke Besturen namen, op den duur geen vrede zullen voelen. Deze afneming is evenwel niet alleen te danken aan de kerkrechtelijke behandeling van de zaak, maar ook aan het gedrag der Geschorsten, de houding van Kuiper, en vooral aan het licht dat over zijn karakter, zijne beginselen, en over geheel het werken van zijnen staf met Januari begon op te gaan. De een zager met den Redacteur van het niet-officieel gedeelte der *Kerkelijke Courant* (N°. 25) een hoogst gevaarlijk mysticisme in: *Satan* zich hullend in het kleed van een *Engel* des *Lichts*; — *Satan*, de duizenden aangrijpend, voortsleurend, in Dweeperij bedwelmend, tot geestelijken Waanzin ontstekend; — *Satan*, wat door God Almachtig tot den grootsten zegen voor de menschheid en het waar cement van hare gemeenschap bestemd is, omzettend in den grootsten vloek voor haar en de blijvende oorzaak van hare verdeeldheid." De ander raadpleegde zijne oude liefde jegens dien leermeester en dezen voormaligen medestander, die toch ook niet aan de zijde van de Geschorsten stonden: Een derde ging te rade met de belangen zijner gemeente, of zijner beurs, of zijner eer. Maar over het algemeen was de liefde tot de Vaderlandsche Kerk, tot de orde die bij eene democratische Kerkinrichting, gelijk de onze, eene eerste levensvoorwaarde is, tot eerlijkheid en goede trouw, tot den Evangeliearbeid onder de in den naam des Drieënenigen Gods gedoopte natie, de drijfveer die tot het kiezen van onze zijde — om mij een enkele maal dus uittedrukken — bijna de gansche Kerk tot tegenweer dreef.

„*Nous maintiendrons!*” *Vindicamus patrimonium!* „Wij laten ons niet uitzetten, noch berooven, noch verdeelen!” Zelfs „Liberalen” en „Modernen”, die in slaap gevallen waren uit moedeloosheid, werden wakker te Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Kampen. Met hen zal onze kamp nog zwaar